

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžr/121/2014
Identifikačné číslo spisu: 8013200826
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:8013200826.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Kataríny Benczovej v právnej veci žalobkyne: M. G., bytom S. XX, A., zastúpenej JUDr. Oľgou Michalíkovou, advokátkou so sídlom Francisciho 35, Prešov, proti žalovanému: Okresný úrad Prešov, pozemkový a lesný odbor, so sídlom Masarykova 10, Prešov, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2013/00163-01-LM zo dňa 27. mája 2013, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 5S/38/2013-57 zo dňa 24. septembra 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 5S/38/2013-57 zo dňa 24. septembra 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 5S/38/2013-57 zo dňa 24. septembra 2014 zamietol podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len ako „OSP“) žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia č. 2013/00163-01-LM zo dňa 27. mája 2013, ktorým bývalý Obvodný pozemkový úrad v Prešove v zmysle § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „správny poriadok“) zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu č. OPr OPÚ 2013/1066-19/HM zo dňa 09. apríla 2013, ktorým bolo podľa § 30 ods. 1 písm. i/ správneho poriadku zastavené konanie vo veci žiadosti navrhovateľky (žalobkyne) o vydanie rozhodnutia o navrátení vlastníctva podľa zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „zákon č. 503/2003 Z. z.“) k nehnuteľnostiam zapísaným v pozemkovoknižnej vložke č. 4533, parcela mpč. 636/3 pod B1 o výmere 102 m² a parc.

mpč. 636/2 a 636/1 o výmere 550 m2 po pôvodných vlastníkoch T. O., S. W. a M. O., rod. N., nakoľko mal za to, že správny orgán vo veci už meritórne rozhodol.

Krajský súd konštatoval, že žalovaný správny orgán v danom prípade postupoval pri vydávaní rozhodnutia v súlade s § 46 a § 47 ods. 1 a 3 správneho poriadku. Uviedol, že rozhodnutie obsahuje predpísané náležitosti a z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia je zrejmé, na základe akých skutočností, ktoré tvorili podklad rozhodnutia, žalovaný rozhodoval, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, aké ustanovenia právnych predpisov použil, ako aj to, ako sa vyrovnal s námietkami žalobkyne uvedenými v odvolaní. Súčasne dospel k záveru, že prvostupňový správny orgán aj žalovaný sa v dostatočnom rozsahu zaoberali splnením všetkých podmienok uvedených v § 30 ods. 1 písm. i/ správneho poriadku predtým než vo veci rozhodli o zastavení konania.

Následne vyslovil, že totožnosť účastníkov konania vyplýva zo skutočnosti, že žalobkyňa si uplatnila reštitučný nárok podľa zákona č. 503/2003 Z. z., avšak rovnako bola účastníčkou konania spolu so súrodencami v konaní o reštitučnom nároku podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku (ďalej len „zákon č. 229/1991 Zb.“), uplatnenom jej matkou M. O., ktorá počas konania zomrela. Zároveň dal do pozornosti, že tak ako to uviedol v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia žalovaný poukázaním na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo/221/2010 zo dňa 26. októbra 2011, totožnosť účastníkov konania je daná aj v prípade, ak v konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie.

Dodal, že totožnosť predmetu konania bola taktiež splnená a preukázaná tým, že žalobkyňa si v konaní podľa zákona č. 503/2003 Z. z. uplatnila nárok na navrátenie vlastníctva k pozemkom p. č. 952, 953, 954 a 950 vo výmere 550 m2 pôvodne vedeným ako časti parcely mpč. 636/1 a mpč. 636/2. V konaní podľa zákona č. 229/1991 Zb. rozhodoval bývalý Pozemkový úrad Prešov rozhodnutím č. 2488/92-Dr./98 zo dňa 12. júna 1995 o parcelách mpč. 636/1 a mpč. 636/2 v celom rozsahu. V oboch prípadoch teda išlo o tie isté nehnuteľnosti a totožný predmet konania.

Ďalej uviedol, že splnenie tretej podmienky a to, že sa skutkový stav podstatne nezmenil, žalovaný odôvodnil a mal preukázané tým, že k reštitučnému nároku na parcely, ktorých vlastníčkou bola v čase podpisovania kúpnej zmluvy M. O. rod. N. (matka žalobkyne) v podiele 8/12, žalobkyňa predložila kúpnu zmluvu a tvrdila, že zmluva bola uzavretá v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok. Doplnil, že tieto tvrdenia boli len všeobecné bez preukázania nápadnej nevýhodnosti. Na to uviedol, že bývalý Pozemkový úrad Prešov v rozhodnutí č. 2488/92-Dr./98 zo dňa 12. júna 1995 vo veci uplatneného nároku podľa zákona č. 229/1991 Zb. konštatoval, že oprávnené osoby (t.j. aj žalobkyňa) nespĺňajú podmienky uvedené v § 6 ods. 1 písm. k/ zákona č. 229/1991 Zb., t.j. že nedošlo k preukázaniu tiesne a nápadne nevýhodných podmienok pri uzatváraní kúpnej zmluvy. Právne závery bývalého Pozemkového úradu Prešov a prvostupňového správneho orgánu v tomto konaní vychádzajú teda z rovnakého skutkového stavu, z tých istých dôkazov a rovnakého právneho posúdenia. Skutkový stav sa tak v predmetnom konaní oproti skutkovému stavu v konaní podľa zákona č. 229/1991 Zb. podstatne nezmenil. Mal za to, že správny orgán postupoval v súlade so zákonom, keď s ohľadom na kumulatívne splnenie všetkých podmienok uvedených v § 30 ods. 1 písm. i/ správneho poriadku, konanie zastavil.

Za nedôvodnú označil námietku žalobkyne, ktorá v žalobe aj citovaním § 3 ods. 4 správneho poriadku namietala, že bývalý Pozemkový úrad v Prešove rozhodol vo veci nárokov rodiny G., A. U. a V. W. v ich prospech, t.j. rozhodol o oprávnenosti ich nároku a vydal nehnuteľnosti, pričom išlo o prípady skutkovo zhodné. Súd prvého stupňa sa touto námietkou nezaoberal z dôvodu, že v predmetnom konaní posudzoval zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného z hľadiska splnenia procesných podmienok pre zastavenie konania podľa § 30 ods. 1 písm. i/ správneho poriadku a nie samotný nárok žalobkyne podľa zákona č. 503/2003 Z. z. a splnenie podmienok podľa tohto zákona.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa odvolanie a žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe žalobkyne v celom rozsahu vyhovie.

Alternatívne navrhla, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie prvostupňovému súdu. Súčasne si uplatnila náhradu trov odvolacieho konania vo výške 69,93 €. Podané odvolanie odôvodnila v zmysle § 205 ods. 2 písm. f/ OSP tým, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietala, že súd sa mal zaoberať aj splnením podmienok na vrátenie vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam podľa zákona č. 503/2003 Z. z. a v zmysle § 3 ods. 4 správneho poriadku tiež porovnať rozhodnutia správneho orgánu v skutkovo zhodných prípadoch, t.j. vo veci nárokov rodiny G., A. U. a V. W., ktorým bolo správnym orgánom vyhovie. Poukázala na skutočnosť, že podľa zákona č. 229/1991 Zb. v zmysle jeho § 6 ods. 1 písm. k/ reštitučný nárok uplatnila matka žalobkyne M. O. rod. N., ktorej nebolo vyhovie z dôvodu, že nepreukázala uzavretie kúpnej zmluvy v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok, nakoľko tieto dôvody uvádzala iba všeobecne. Zdôraznila, že v prejednávanej veci žalobkyňa preukazovala splnenie podmienok na vrátenie vlastníctva k predmetným pozemkom v zmysle § 3 ods. 1 písm. j/ zákona č. 503/2003 Z. z. konkrétne už aj samotnou kúpnu zmluvou, z ktorej vyplýva, že jej matka bola prinútená túto zmluvu podpísať z dôvodu, že aj tak predmetné nehnuteľnosti budú vyvlastnené. Doplnila, že uvedené je zachytené v bode 5 tejto zmluvy, v ktorom je zmluvnými stranami konštatované, že kupujúci potrebuje nehnuteľnosti pre stavbu Dom dôchodcov Prešov, ktorá je zaradená do štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva, a že sú dané predpoklady na vyvlastnenie, keby nebolo došlo k uzavretiu tejto kúpnej zmluvy. Pozemky touto kúpnu zmluvou boli vykúpené za úradnú cenu 10,- Kčs/m², ktorá bola v nápadnom nepomere k trhovej cene pozemkov v meste Prešov. Dodala, že žalobkyňa správnemu orgánu v tomto konaní doložila vyvlastňovacie rozhodnutie vydané vlastníčkovi T. O., ktorý nepodpísal kúpnu zmluvu, preto mu nehnuteľnosti boli vyvlastnené. Mala za to, že uvedeným je preukázané uzavretie kúpnej zmluvy v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok. Následne zdôraznila, že týmto je daná aj zmena skutkového stavu po rozhodnutí správneho orgánu o uplatnení nároku matkou žalobkyne podľa zákona č. 229/1991 Zb. Preto namietala, že predmetné konanie o uplatnení reštitučného nároku žalobkyňou nemožno považovať za totožné s predchádzajúcim konaním podľa zákona č. 229/1991 Zb.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok Krajského súdu v Prešove potvrdiť. Uviedol, že sa plne stotožňuje so závermi krajského súdu uvádzanými v napadnutom rozsudku. Súčasne poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v obdobných veciach, a to rozsudky sp. zn. 3Sžo/197/2010, sp. zn. 6Sžo/221/2010 a sp. zn. 1Sžo/7/2008).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30. novembra 2016 (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci bolo preskúmanie zákonosti v záhlaví uvedeného rozhodnutia žalovaného, ktorým zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu č. OPr OPÚ 2013/1066-19/HM zo dňa 09. apríla 2013, ktorým bolo podľa § 30 ods. 1 písm. i/ správneho poriadku zastavené konanie vo veci žiadosti navrhovateľky (žalobkyne) o vydanie rozhodnutia o navrátení vlastníctva podľa § 3 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z. k predmetným nehnuteľnostiam a to s poukazom na to, že príslušný správny orgán vo veci už meritorne rozhodol. Z uvedeného dôvodu preto Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmal, či skutočne existuje meritorne správne rozhodnutie, ktoré by v danej veci zakladalo prekážku konania res iudicata a teda by legitímne znemožnilo vydať vo veci meritorne rozhodnutie.

Podľa § 30 ods. 1 písm. i/ správneho poriadku správny orgán konanie zastaví, ak v tej istej veci sa

právoplatne rozhodlo a skutkový stav sa podstatne nezmenil.

Prekážka rozsúdenej veci (res iudicata) svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) vedie bez ďalšieho k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva predovšetkým vtedy, ak má byť v novom konaní prejednaná tá istá vec, pričom o tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, táto sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb (konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie). Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako správny orgán a súd v rámci súdneho prieskumu po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania a čo je dôležité, prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, ak bol určitý skutkový dej (skutok) po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne alebo neúplne. V týchto prípadoch prichádzajú do úvahy len mimoriadne opravné prostriedky v podobe návrhu na obnovu konania alebo preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania podľa § 65 a nasl. správneho poriadku.

Odvolací súd mal z obsahu administratívneho spisu preukázané, že vo veci bolo vydaných viacero správnych rozhodnutí, z ktorých považuje, na účely posúdenia prekážky rozsúdenej veci, za nosné právoplatné rozhodnutie bývalého Pozemkového úradu v Prešove č. 2488/92-Dr./98 zo dňa 12. júna 1995 (potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2S/132/96 zo dňa 11. apríla 1997, v ktorom ohľadom nehnuteľností parciel mpč. 636/1 o výmere 459 m² a mpč. 636/2 o výmere 250 m² v kat. území A., o predaji ktorých vlastníci M. O. v podiely 8/12-tín a U. W. v podiely 4/12-tín, uzatvorili dňa 29. apríla 1982 kúpnu zmluvu s kupujúcim bývalým Československým štátom, zastúpeným Stavoinvestou, inžinierskou organizáciou Košice, OIS Prešov a ONV v Prešove, konštatoval, že: „...dospel k zhodnému záveru ako odporca 1. v tom smere, že tieseň pri uzatváraní kúpnej zmluvy zo dňa 29. apríla 1982 oprávnenou osobou nebola daná.“, súčasne konštatujú, že: „Preto ani vedľajšie plnenia, ktoré súviseli s kúpnu zmluvou zo dňa 29. apríla 1982, neboli takou skutočnosťou, ktorá by mohla túto kúpnu zmluvu charakterizovať ako uzavretú za nápadne nevýhodných podmienok.“) a právoplatné rozhodnutie č. 2488/92-Dr./242 zo dňa 28. októbra 1994 (potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5S/350/94 zo dňa 22. marca 1995, v ktorom o nehnuteľnosti - rodinný dom o obytnej ploche 51,32 m², pozemok zapísaný vo vložke č. 4533, parc. mpč. 636/3 pod B1 vo výmere 102 m², chliev z drevenej konštrukcie, kanalizačná, vodovodná, elektrická prípojka, betónová plocha vo výmere 2 m², železná brána a zajačinec, jednoznačne vyslovil právny názor, že: „Z charakteru nehnuteľnosti, ku ktorej si navrhovateľ uplatnil reštitučný nárok vyplýva, že nie je daná pôsobnosť zákona č. 229/1991 Zb. a preto odporca 1. by ani nebol oprávnený podľa tohto zákona priznať navrhovateľovi vlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti.“). Obe citované rozhodnutia boli vydané v súlade so zákonom č. 229/1991 Zb. Rovnako bývalý Obvodný pozemkový úrad Prešov rozhodnutím č. 2007/0945-HZ-8 zo dňa 19. októbra 2007 rozhodol vo veci uplatnenia si reštitučného nároku žalobkyňou k parc. mpč. 636/3, zapísanej v pozemnoknižnej vložke 4533 v kat. území A. o výmere 102 m², podľa zákona č. 503/2003 Z.z., pričom toto rozhodnutie bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5Sp/39/2007 zo dňa 21. novembra 2008.

Porovnávajúc uvedené rozhodnutia s jednotlivými žiadosťami žalobkyne po obsahovej stránke, konkrétne v tom smere, či jednotlivými rozhodnutiami bolo právoplatne rozhodnuté o všetkých nehnuteľnostiach, vydania ktorých sa žalobkyňa domáhala, dospel odvolací súd k nevyvrátiteľnému záveru, že v danej veci skutočne existuje prekážka rozhodnutej veci (res iudicata).

Odvoláciu námietku žalobkyne, spočívajúcu v tvrdení, že súd sa mal zaoberať aj splnením podmienok na vrátenie vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam podľa zákona č. 503/2003 Z. z., keďže predmetné konanie o uplatnení reštitučného nároku žalobkyňou nemožno považovať za totožné s predchádzajúcim konaním podľa zákona č. 229/1991 Zb., odvolací súd nepovažuje za opodstatnenú.

V nadväznosti na uvedené dáva do pozornosti, že nápravy krívd sa v reštitučných konaniach môžu domáhať iba osoby, ktoré preukážu, že tieto krivdy boli spôsobené alebo im alebo osobám, s ktorými ich

zákon č. 503/2003 Z. z. spája ako s oprávnenými osobami. Účelom príslušných reštitučných zákonov (zákon č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd v znení neskorších predpisov, zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov, zákon č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách v znení neskorších predpisov, zákon č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov a pod.) je zmiernenie následkov niektorých majetkových a iných krívd, ktoré vznikli v tzv. rozhodnom období (t. j. od 25. februára 1948 do 01. januára 1990), toto zmiernenie potom môže spočívať len v tom, že štátom odňaté veci budú vydané (vrátené) tomu, komu boli odňaté, a keď táto osoba už nežije, jeho blízkym príbuzným alebo iným osobám, ktoré určujú tieto zákony. Uplatnenie reštitučného nároku je hmotnoprávnym úkonom, ktorý oprávnená osoba musí vykonať na príslušnom orgáne štátnej správy a zároveň vyzve povinnú osobu na vydanie veci. Reštitučný nárok na vydanie veci znamená iba obnovu predchádzajúceho stavu a zakladá právo oprávnenej osoby na navrátenie vlastníckeho práva. Až po realizácii tohto práva na „vydanie veci“ v zmysle reštitučných zákonov si môže oprávnená osoba počínať ako vlastníkom veci, t. j. okrem iného domáhať sa vydania veci v zmysle jej faktického odovzdania, resp. vypratania. Reštitučné predpisy neboli vydané za tým účelom, aby spôsobili zánik vlastníckeho práva oprávnených osôb, ale aby im uľahčili obnovenie tohto vlastníckeho práva. Preto ak došlo k zabratiu majetku štátom bez právneho dôvodu, osoba nestratila svoj vlastnícky vzťah k tomuto majetku a nič nebráni tomu, aby sa svojho nároku, resp. finančnej náhrady domáhala (pozri aj Uznesenie Ústavného súdu SR III. ÚS 178/06 z 20. júna 2006).

Podľa § 1 zákona č. 503/2003 Z. z. tento zákon upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu.

Z ustanovenia § 1 zákona č. 503/2003 Z. z. vyplýva obdobný záver, že tento zákon upravuje prinavrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré neboli vydané podľa zákona č. 229/1991 Zb., poprípade neboli vydané podľa § 37 až 39 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách, pričom v procese navrátenia musí byť preukázané, že ide o pozemky, ktoré tvoria alebo poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria v zmysle § 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu, alebo tvoria lesný pôdny fond v zmysle zákona č. 61/1977 Zb. o lesoch.

Najvyšší súd Slovenskej republiky hore uvedené ustanovenie a samotný účel zákona č. 503/2003 Z. z. s prihliadnutím na svoju doterajšiu judikatúru (napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sž-o-KS/1/2005) interpretuje v tom duchu, že má oprávneným osobám, ktoré si z rôznych dôvodov svoj nárok na kompetentnom verejnom orgáne neuplatnili postupom podľa § 9 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. v lehote určenej v § 13 ods. 1 a 2 cit. zákona, umožniť uplatniť si nárok na vydanie nehnuteľnosti, vlastníctvo ku ktorým prešlo na štát niektorým zo spôsobov taxatívne vymedzeným v § 3 zákona č. 503/2003 Z. z., a to v novo ustanovenej prekluzívnej lehote, ktorá začala plynúť od 01. januára 2004 a skončí dňa 31. decembra 2004.

Sporná je interpretácia predmetu zákona č. 503/2003 Z. z. opierajúca sa o výklad obsahu slovného spojenia „vlastníctvo ktoré nebolo vydané“. Najvyšší súd Slovenskej republiky, v zmysle citovanej judikatúry (sp. zn. 2Sžo/82/2009) zdôrazňuje, že „Reštitučné zákony č. 229/1991 Zb. a č. 503/2003 Z.z. boli prijaté s cieľom zmierniť následky niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo voči vlastníkom poľnohospodárskeho a lesného majetku v období rokov 1948 až 1989. Ich vzťah je vyriešený v ustanovení § 1 zákona č. 503/2003 Z.z. tak, že zákon č. 503/2003 Z.z. upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu, t.j. zákona č. 229/1991 Zb. príp. § 37 - § 39 zákona č. 330/1991 Zb. Ide teda o dva právne predpisy rovnakej právnej sily, ktoré nemožno posudzovať podľa vzťahu všeobecný - osobitný zákon.

Účelom zákona č. 503/2003 Z.z. bolo umožniť oprávneným osobám, ktoré neuplatnili svoj nárok v lehote do 31. decembra 1992 (podľa zákona č. 229/1991 Zb.), aby tento nárok mohli uplatniť v novej

jednoročnej lehote do 31. decembra 2004. Predmetom vydania podľa zákona č. 530/2003 Z.z. sú pozemky, na ktoré neboli uplatnené reštitučné nároky alebo boli uplatnené po zákonom stanovenej lehote. V reštitučnom konaní podľa zákona č. 503/2003 Z.z. v nadväznosti na konanie podľa zákona č. 229/1991 Zb. sa zohľadňuje totožnosť predmetu, t.j. nehnuteľnosti, na ktorú je uplatnený reštitučný nárok, nezohľadňuje sa totožnosť subjektu - žiadateľa.

Môže nastať situácia, kedy v konaní podľa zákonov č. 229/1991 Zb. a č. 503/2003 Z.z. vystupuje tá istá osoba ako žiadateľ o navrátenie vlastníctva, avšak predmet konania (nehnuteľnosť) je iný. Táto skutočnosť - totožnosť subjektu - nepredstavuje prekážku v konaní podľa zákona č. 503/2003 Z.z. (§ 1). Na druhej strane sa však môže vyskytnúť situácia, kedy v konaní podľa zákonov č. 229/1991 Zb. aj č. 503/2003 Z.z. bola predmetom tá istá nehnuteľnosť, na ktorú si uplatňoval reštitučný nárok ten istý alebo iný žiadateľ: pričom podľa zákona č. 229/1991 Zb. bolo vo veci aj právoplatne rozhodnuté. V tomto prípade - totožnosť predmetu konania - ide o prekážku konania podľa zákona č. 503/2003 Z.z. bez ohľadu na to, či ide o rovnakých účastníkov konania alebo nie; inak povedané, právoplatné rozhodnutie o konkrétnej nehnuteľnosti vydané podľa zákona č. 229/1991 Zb. vylučuje konanie, predmetom ktorého je tá istá nehnuteľnosť, podľa zákona č. 503/2003 Z.z. Rovnako nie je rozhodujúce, či správny orgán o žiadosti podľa zákona č. 229/1991 Zb. rozhodol pred alebo po účinnosti zákona č. 503/2003 Z.z., pretože je potrebné najskôr rozhodnúť o reštitučnej žiadosti podľa zákona č. 229/1991 Zb. a až následne o žiadosti podľa zákona č. 503/2003 Z.z. Tieto konania nemožno spojiť do jedného konania, v ktorom by sa konalo a rozhodovalo o oboch reštitučných nárokoch, pretože to vylučuje znenie § 1 citovaného zákona č. 503/2003 Z.z.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa nestotožnil s názorom krajského súdu, že pre vec je podstatnou skutočnosť, že účastníci konania podľa zákona č. 229/1991 Zb. a podľa zákona č. 503/2003 Z.z. neboli totožní. Práve naopak, podstatnou bola totožnosť predmetu konania. Aj vzhľadom na ustanovenie § 21 zákona č. 229/1991 Zb., podľa ktorého ak oprávnených osôb je viac a nárok na vydanie veci uplatnia len niektoré z nich, vydá sa im vec celá. Tak tomu bolo aj v prípade navrhovateľa, keď jeho bratovi, prípadne jeho právnym nástupcom, bol vydaný celý spoluvlastnícky podiel po pôvodných vlastníkoch na uplatnených nehnuteľnostiach. Navrhovateľ preto v konaní podľa zákona č. 503/2003 Z.z. už nebol legitimovaný na získanie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o ktorých už bolo právoplatne rozhodnuté podľa zákona č. 229/1991 Zb. ani na získanie náhrady za takéto nehnuteľnosti.“

Vzhľadom na vyššie uvedené, právoplatné rozhodnutie o konkrétnej nehnuteľnosti vydané podľa zákona č. 229/1991 Zb. vylučuje konanie, predmetom ktorého je tá istá nehnuteľnosť, podľa zákona č. 503/2003 Z. z., inak povedané právo požadovať od štátu navrátenie vlastníctva sa podaním žiadosti skonsumuje. Z uvedeného dôvodu odvolacej námietke nemohol Najvyšší súd Slovenskej republiky vyhovieť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobkyne ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovanom rozhodnutí sp. zn. 2Sžo/82/2009 zo dňa 27. januára 2010, postupom podľa § 219 ods. 2 OSP rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 250k ods. 1 OSP tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Neúspešnej žalobkyni náhrada trov odvolacieho konania nepatrí a žalovanému zo zákona neprináleží.

Odvolací súd v odvolacom konaní postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť 01. júla 2016.

Dňom 01. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z., Správny súdny poriadok, ktorý v § 491 ods. 1 ustanovil, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho

súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.